

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN
ELNÖKI BIZOTTSÁG

HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES

HUNGARIAN SCIENCE ABROAD
PRESIDENTIAL COMMITTEE

Tisztelt Olvasóink!

A Magyar Tudományos Akadémia május 5-6-án tartja meg 185., tisztújító közgyűlését. A vezetői mandátumokkal együtt megszűnik az elnöki bizottságok megbízatása is. Ennek jegyében ülésezett a közelmúltban a Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottság, és értékelte az elmúlt három évben végzett munkáját. Eredményeképpen örömmel állapíthatom meg, hogy az elmúlt három évben erősödtek a magyar-magyar tudományos kapcsolatok, nőtt az MTA-hoz intézményesen is kapcsolódó külhoni magyar kutatók száma. Köztestületünk több száz új külső tagját – mint hírlevelünk új olvasóit – ezúton is köszöntöm.

Kocsis Károly elnök

2. oldal

ELISMERÉSEK, DÍJAK

**A Magyar Érdemrend
Tisztikeresztje kitüntetést
kapta Kisgyörgy Zoltán**
háromszéki geológus, szakíró.

[Bővebben:](#)

**Az Európai
Tudományos és
Művészeti
Akadémia**

tagjává választotta **Miklós Lászlót**,
a Zólyomi Műszaki Egyetem tanszékvezető
professzorát, az MTA köztestületének
külső tagját.

[Bővebben:](#)

**Gr. Mikó Imre-emlék-
plakettet** adományozott
az Erdélyi Múzeum-
Egyesület az **Erdélyi
magyar szótörténeti tár munkaközös-
ségének** a monumentális szótárért.

[Bővebben:](#)

KUTATÁSOK

DigiTéka néven digitális
folyóirattárat indított a
somorjai **Fórum Kisebbségkutató Intézet**.

[Bővebben:](#)

PUBLIKÁCIÓK

Megjelentek a kolozsvári
Krizsa János Néprajzi Társaság
fiatal kutatóinak új kötetei:

Bokor Zsuzsa: Testtörténetek.
A nemzet és a nemi betegségek
medikalizálása a két világháború
közötti Kolozsváron;

**Szabó Á. Töhötöm: Gazdasági
adaptáció és etnicitás.** Gazdaság,
vidékiség és integráció egy
erdélyi térségben (Documenta et
Studia Minoritatum). A szerzők az MTA
köztestületének külső tagjai;

**Ilyés Sándor: Kolozsvári
munkásklubok az 1950–
1960-as években.**

[Bővebben:](#)

A 140 éves kolozsvári magyar
nyelvű egyetemi oktatás tisztele-
tére 2012-ben szervezett ünnep-
ségen elhangzott tudományos előa-
dásokat tartalmazza a **T. Szabó Levente** és
Zabán Márta (az MTA köztestületének
külső tagja) által szerkesztett **Dokumen-
tumok a kolozsvári Bölcsészeti-, Nyelv-
és Történettudományi Kar történetéhez
(1872–1892)** című kötet.

[Bővebben:](#)

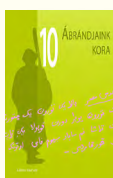

3. oldal

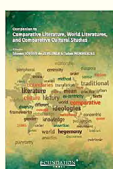
Megjelent **Gaucsik István** *Lemorzsolódó kisebbség. A csehszlovákiai magyarság jogfosztásának gazdasági háttere* című monográfiája. A szerző az MTA köztestületének külső tagja.

[Bővebben:](#)

Megjelent a 2012-ben Dunaszerdahelyen rendezett **X. Vámbéry-konferencia előadásaiból készített tanulmánykötet**. A szerkesztő: **Keller László**.

[Bővebben:](#)

Companion to Comparative Literature, World Literatures, and Comparative Cultural Studies címmel jelent meg

az a kötet a Cambridge University Press India kiadásában, amelynek egyik szerkesztője **Steven Totosy de Zepetnek** irodalomtörténész, az indianai Purdue University professzora, az MTA köztestületének külső tagja.

[Bővebben:](#)

Megjelent a felvidéki **Fórum Társadalomtudományi Szemle** 2014/1. száma.

[Bővebben:](#)

A szabadkai Magyarorsággutató Tudományos Társaság kiadta **Takács Zoltán Felsőoktatási határ/helyzetek** című könyvét.

A szerző az MTA köztestületének külső tagja.

[Bővebben:](#)

Megjelent a vajdasági **Hódi Sándor Mint oldott kéve**.

A demográfiai problémák társadalmi és lélektani háttere című kötete. A szerző az MTA köztestületének külső tagja.

[Bővebben:](#)

Megjelent az **Erdélyi társadalom** című szociológiai szakfolyóirat két legújabb száma.

[Bővebben:](#)

Kétoldalas összefoglalóban

mutatta be a Fórum Kisebbségkutató Intézet komáromi **Etnológiai Központjának** tevékenységi körét a Szlovák Tudományos Akadémia Etnológiai Intézetének szaklapja, a **Slovenský národopis angol kiadásának** tavalyi utolsó száma.

[Bővebben:](#)

Fölkerült a világhálóra a Magyar–Szerb Akadémiai Vegyes

4. oldal

Bizottság magyar tagozata leköszönő és új elnökének, **Glatz Ferenc** és **Kocsis Károly** **akadémikusoknak a vajdasági látogatásáról** készült **beszámoló**.

[Bővebben:](#)

A Sapientia egyetem hármas útja címmel **interjút** olvashatnak a világhálón **Dávid**

Lászlóval, a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem rektorával, az MTA köztestületének külső tagjával, az MTA Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottság tagjával.

[Bővebben:](#)

Az Erdélyi Figyelő műsorának vendége volt **Soós Anna rektor-helyettes**, a Babeş-Bolyai

Tudományegyetem Magyar Tagozatának vezetője, az MTA köztestületének külső tagja.

[Bővebben:](#)

„Nélkülözhetetlen az objektív kritériumok fenntartása és alkalmazása” címmel **interjút** olvashatnak **Bányai János**

irodalomtörténésszel, az Újvidéki Egyetem nyugalmazott egyetemi tanárával, az MTA köztestületének külső tagjával.

[Bővebben:](#)

Interjút olvashatnak a világhálón **Sipos**

Gáborral, az Erdélyi Múzeum-Egyesület elnökével és **Bitay Enikővel**, az egyesület főtitkárával a szervezet eredményeiről. Mindketten az MTA köztestületének külső tagjai.

[Bővebben:](#)

Fölkerült a világhálóra a Székelyudvarhelyen megrendezett, XXI.

Családorvosi továbbképző konferenciáról szóló **beszámoló**.

[Bővebben:](#)

SZERVEZETI HÍREK

A Magyar-Szerb Akadémiai Vegyes Bizottság magyar

tagozatának küldöttsége Kocsis Károly akadémikusnak, a magyar tagozat új elnökének vezetésével március 21-én **Belgrádba látogatott**. A bemutatkozáson túl a további együttműködési lehetőségek, illetve az idei év közös munkatervének kidolgozása volt a napirenden.

[Bővebben:](#)

Március 29-én tartotta **tisztújító közgyűlését** Kolozsváron az **Erdélyi Múzeum-Egyesület**.

[Bővebben:](#)

RENDEZVÉNYEK

A távközlési rendszerekről tartott előadást március 17-én Marosvásárhelyen **Henk Tamás** villamosmérnök-kutató, a Budapesti Műszaki Egyetem tudományos tanácsadója.

[Bővebben:](#)

Március 18-án Zürichben tartott előadást **Szakály Sándor** történészprofesszor **Trianon – mai szemmel** címmel.

[Bővebben:](#)

A Virtuális Bolyai Egyetem keretében március 18-án **Romsics Ignác** történészprofesszor, akadémikus tartott előadást **Az első világháború – 100 év távlatából** címmel.

[Bővebben:](#)

Ki a felelős a magyar holokausztért? címmel tartott előadást március 19-én Brűnben **Simon Attila** történész, a komáromi Selye János Egyetem docense, az MTA köztestületének külső tagja.

[Bővebben:](#)

Március 20-án **a tömlős-gombákról és a bazidiumos gombákról** tartott előadást Marosvásárhelyen **Rimóczi**

Imre, a budapesti Corvinus Egyetem professzora.

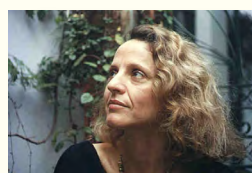
[Bővebben:](#)

Március 20-án Kolozsváron került sor **Mika Jánosnak**, az egri Eszterházy Károly Főiskola egyetemi

tanárának **A globális felmelegedés szünetelése, avagy hova tűnt az antropogén hőöbbllet?** című előadására.

[Bővebben:](#)

Leidemann Szilvia argentin-magyar zenetudósnak, az MTA köztestülete külső

tagjának, az MTA Domus-ösztöndíjasának **a kutatási eredményein alapuló koncertjére** került sor március 21-én Budapesten.

[Bővebben:](#)

Március 21–22. között tartották meg Marosvásárhelyen a hetedik **Új média konferenciát.**

[Bővebben:](#)

6. oldal

19. alkalommal rendezte meg Kolozsváron az Erdélyi Múzeum-Egyesület március 21-22-én a **Fiala műszakiak**

nemzetközi tudományos ülészetét a Kárpát-medence fiatal műszaki szakemberei számára.

[Bővebben:](#)

Március 24-én tartotta **tavaszi ülését az MTA Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottsága.**

A bizottságról

[bővebben:](#)

Március 27-én tartották Beregszászban, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar

Főiskolán az **V. Kárpátok Eurorégió környezetvédelmi konferenciát.** (CERECO-2014).

[Bővebben:](#)

Március 27-én a budapesti Néprajzi Múzeumban mutatták be a **komáromi Etnológiai**

Központ kiadványait. A rendezvény elnöke **Paládi-Kovács Attila** akadémikus, az MTA Domus Kuratóriumának elnöke.

[Bővebben:](#)

Kettős kisebbségben – vallási és egyházi identitás a Felvidéken és Partiumban címmel nemzetközi

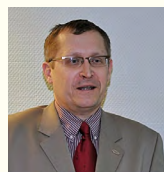
egyháztörténeti konferenciát szerveztek március 28-29. között Komáromban, a Selye János Egyetemen.

[Bővebben:](#)

Március 29-én **tudományos tanácskozást** tartottak Szabadkán **Kosztolányi Dezső emlékére.**

[Bővebben:](#)

Április 1-jén a Babeş-Bolyai Tudományegyetem Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Karán

tartott előadást **Jókay Károly**, a Central European University tanára, a Magyar-Amerikai Fulbright Bizottság ügyvezető igazgatója.

[Bővebben:](#)

Április 3-án és 4-én a Partiumi Egyetemen tartottak előadásokat **Ötvös Péter** egyetemi

tanár és **Szilasi László** docens a Szegedi Tudományegyetem Régi Magyar Irodalom Tanszékének oktatói.

[Bővebben:](#)

Április 3-6. között tartották meg Székelyudvarhelyen

a XVI. **Bányászati, kohászati és földtani konferenciát** az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság szervezésében.

[Bővebben:](#)

7. oldal

Államalapítás és a kereszténység felvétele címmel tartott előadást április 4-én Kolozsváron **Zsoldos**

Attila történész, akadémikus.

[Bővebben:](#)

INSTITUTE FOR EUROPEAN STUDIES
SCHOOL OF GLOBAL & INTERNATIONAL STUDIES | ARTS SCIENCES

Április 5-6-án a bloomingtoni Indiana Egyetemen **magyar témákkal foglalkozó konferenciát** rendeztek. A rendezvényt Benczés István közgazdász, látogató Fulbright professzor nyitotta meg.

[Bővebben:](#)

Április 6-án Bécsben tartott előadást **Eged Emese** irodalomtörténész, a Babeş-Bolyai Tudományegyetem

professzora, az MTA köztestületének külső tagja.

[Bővebben:](#)

Április 7-én **Gyarmati György** történész, az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltárának főigazgatója előadást tartott a bécsi Collegium Hungaricumban **A Kádár-korszak iránti magyar nosztalgia – történelmi összefüggésben** címmel.

[Bővebben:](#)

Nyugati Hírlevél
független elektronikus újság

Április 8-án a New York-i Magyar Tudományos Társaság

szervezésében **Takács Zoltán** farmakológus, a World Toxin Bank elnöke és alapítója, a National Geographic Society kutatója tartott előadást **The Deadliest Lifesavers from the Rain Forest to the Patient's Heart** címmel. A kutatóról

[bővebben:](#)

Milyen egy kulturális főváros? címmel tartott előadást március 9-én Kolozsváron **Takács József** irodalom- és eszmetörténész, a Pécsi Tudományegyetem adjunktusa.

[Bővebben:](#)

Balassi
Intézet

Történelmi előadás-sorozatot indított

a budapesti Balassi Intézet Bukarestben, amely a tudományos párbeszédet kívánja szolgálni.

[Bővebben:](#)

Április 9-én Budapesten, az Országos Széchényi Könyvtárban mutatták be a 2011-ben Kolozsváron megrendezett **VII. Nemzetközi Hungarológiai Kongresszus** Egyetemi Műhely Kiadónál megjelent **köteteit**.

[Bővebben:](#)

8. oldal

Kántor Lajos kolozsvári irodalomtörténész, az MTA külső tagja április 10-én tartotta **székfoglaló előadását** a Magyar Tudományos Akadémián ***Irodalom és politika (1968-1993)***. Domokos Géza és a Kriterion címmel.

[Bővebben:](#)

Április 11-én ***Modern trends in foreign language teaching and applied linguistics in the 21st century: Meeting the challenges*** címmel konferenciát tartottak Beregszászban, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán.

[Bővebben:](#)

A Vajdasági Magyar Akadémiai Tanács és a MTA Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottsága ***Tudástérkép Vajdasági Magyar Tudóstalálkozó 2014*** címmel tudományos konferenciát szervezett április 12-én Szabadkán.

[Bővebben:](#)

A gyilkos mitokondriumok szerepe a programozott sejt-halálban címmel tartott előadást Kolozsváron április 15-én **László Lajos** sejtbiológus kandidátus, az Eötvös Loránd Tudományegyetem docense.

[Bővebben:](#)

Nemzeti és etnikai konfliktusok

a Kárpát-medencében a 19-20. században címmel tartottak konferenciát Budapesten április 15-16-án.

[Bővebben:](#)

A TUDOMÁNY SZOLGÁLATÁBAN

Az egyik utolsó polihisztorról, a pozsonyi születésű, száz évet élt **Bacsák Györgyről** olvashatnak, aki régészettel, csillagászattal, égi mechanikával, a jégkorszak klímaingadozásaival is foglalkozott.

[Bővebben:](#)

ÉVFORDULÓK, TUDOMÁNYTÖRTÉNET

330 éve született a Zólyom közeli Nagyócsán **Bél Mátyás** lelkész, filológus, történelmi-földrajzi kutató. Művei Magyarország történeti földrajzi kutatásának máig nélkülözhetetlen forrásai.

[Bővebben:](#)

245 esztendeje született a felvidéki Árva vármegye székhelyén, Alsókubinban **Eckstein Ferenc** orvos, egyetemi tanár, a pesti egyetem rektora.

[Bővebben:](#)

9. oldal

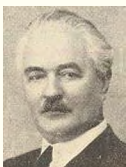
A háromszéki Kőrösön született 230 évvel ezelőtt **Kőrösi Csoma Sándor** orientalista, a tibeti nyelv első európai kutatója, a tibetisztika megalapítója, a Magyar Tudós Társaság (az MTA elődje) levelező tagja.

[Bővebben:](#)

200 esztendeje született a felvidéki Kiskaposon **Erdélyi János** akadémiai tanár, költő, ügyvéd, akadémikus, a Kisfaludy Társaság titkára.

[Bővebben:](#)

A vajdasági Nagybecskereken született 150 éve **Schwicker Alfréd** vegyész, az Országos Kémiai Intézet és Központi Vegykísérleti Állomás főigazgatója.

[Bővebben:](#)

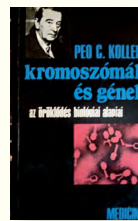
Nagyszébenben született 130 évvel ezelőtt **Meinhardt Vilmos** bányamérnök, egyetemi tanár, az úrkúti mangánérc-előfordulás felfedezője.

[Bővebben:](#)

Aradon született 115 évvel ezelőtt **Went István** orvos, fiziológus, egyetemi tanár, akadémikus, a debreceni egyetem Élettani és Általános Kórtani Intézetének igazgatója.

[Bővebben:](#)

A Baranya vármegyei Drávaszögben, Dályokon született 110 éve **Kellner Béla** onkológus orvos, egyetemi tanár, akadémikus, a budapesti onkopatológiai intézet igazgatója.

[Bővebben:](#)

A londoni egyetem rákkutató intézetének professzora és igazgatója, a Harvard Medicine School professzora, **Koller Károly Pius** orvos, biológus is 110 évvel ezelőtt született.

[Bővebben:](#)

105 évvel ezelőtt született Újvidéken **Hámori Artur** belgyógyász orvos, egyetemi tanár, a Pécsi Orvostudományi Egyetem rektorhelyettese.

[Bővebben:](#)

Szintén 105 évvel ezelőtt látta meg a napvilágot a kárpátaljai Aknaszlatinán **Facsinay László** geofizikus. Fő kutatási területe a közép-európai kéregszerkezet gravitációs anomáliák alapján történő vizsgálata volt.

[Bővebben:](#)

105 éve született Zágrábban **Gyires Béla** matematikus, egyetemi tanár, akadémikus, a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem Természettudományi Karának dékánja is.

[Bővebben:](#)

10. oldal

Máramarosszigeten született
ugyancsak 105 éve **Barna Béla**,
matematikus, tanszékvezető
egyetemi tanár.

[Bővebben:](#)

akik rendelkeznek egyetemi (hallgatói,
oktatói vagy egyéb munkatársi)
jogviszonnyal.

A jelentkezési határidő: április 30.

[Bővebben:](#)

105 évvel ezelőtt látta meg
a napvilágot a szépassági
Késmárkon **ifj. Noszky Jenő**
geológus, a Magyar Állami
Földtani Intézet igazgatója.

[Bővebben:](#)**Konverziók és interferencia**

címmel rendezik meg
szeptember 18-19-én

Nagyváradon, a Partiumi
Keresztény Egyetemen a VI. Nemzetközi
német tanulmányi konferenciát.

A jelentkezési határidő: április 30.

[Bővebben:](#)

Kerek száz esztendeje született
Kolozsváron **Osztrovski
György** vegyészmérnök,
akadémikus, egyebek között
az Országos Atomenergia Bizottság
elnökhelyettese.

[Bővebben:](#)

95 éves lenne a Pancsován
született **Jeanplong József**
biológus, botanikus, a Gödöllői
Agrártudományi Egyetem
professzora.

[Bővebben:](#)

FELHÍVÁSOK

EDUTUS
FŐISKOLA

Az Edutus Főiskola
pályázatot hirdet a

Collegium Talentum tagság elnyerésére

határon túli doktori tanulmányokat
folytató, tudományos fokozattal még nem
rendelkező 30. életév alatti fiataloknak,

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES HUNGARIAN SCIENCE ABROAD PRESIDENTIAL COMMITTEE

11. oldal

Az MTA Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottság hírlevele

2014/4. szám

Felelős kiadó: Kocsis Károly elnök

Szerkeszti a szerkesztőbizottság.

1112 Budapest, Budaörsi út 45.

mtkhirlevel@titkarsag.mta.hu

A hírlevél korábbi számai megtekinthetők
az MTA [honlapján](#).

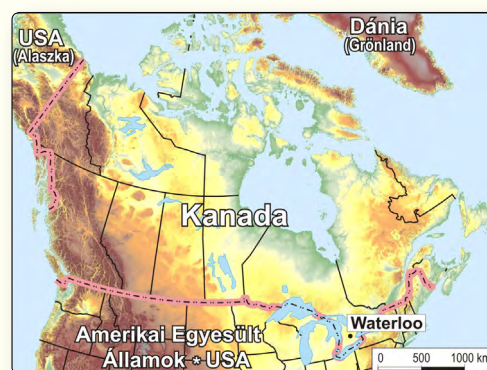
KÜLHONI MAGYAR TUDÓSPORTRÉK

Aczél János

(Budapest, 1924. december 26.)

*Kanadában él,
a Magyar Tudományos Akadémia
külső tagja*

János Aczél was born in Budapest, on 26 December, 1924. He decided to be a mathematician when he attended the fourth level at the Berzsényi Dániel Grammar School. He continued his studies at the Pázmány Péter University, where he got his doctoral degree in mathematical analysis in 1947 – together with four excellent students of professor Leopold Fejer - as one of the “Big Five”, the most distinguished Hungarian mathematicians /János Aczél (Debrecen-Waterloo), Ákos Császár (Budapest), László Fuchs (Budapest-New Orleans), Steven S. Gaal (Minneapolis) and János Horváth (Maryland) born in 1924. The BIG 5 x 80 = 400 – birthday conference was given in honour of their 80th birthday at the Alfréd Rényi Institute of the Hungarian Academy of Sciences in June 2004, where all of them were present and read lectures.

Aczél János 1924. december 26-án született Budapesten. A Berzsényi Dániel (8 osztályos) Gimnázium negyedik osztályos diákjaként határozta el, hogy matematikus lesz. Tanulmányait a Pázmány Péter Tudományegyetemen folytatta, ahol 1947-ben matematikai analízisből doktorált a „Big Five” egyik tagjaként, az 1924-ben született öt kiváló magyar matematikus (Aczél János – Debrecen, Waterloo, Császár Ákos – Budapest, Fuchs László – Budapest-New Orleans, Gaál István Sándor – Minneapolis és Horváth János – Maryland) Fejér Lipót tanítványa volt. 2004 júniusában, nyolcvanadik születésnapjuk alkalmából az MTA Rényi Alfréd Matematikai Kutatóintézete BIG 5 x 80 = 400 címmel születésnap konferenciát rendezett, ahol mind az öten ott voltak és előadást tartottak.

KÜLHONI MAGYAR TUDÓSPORTRÉK

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES HUNGARIAN SCIENCE ABROAD PRESIDENTIAL COMMITTEE

II. oldal

In 1948-50 he was assistant lecturer at the University of Szeged, in 1950-52 head of department of the Technical University of Miskolc then in 1952-65 at the Kossuth Lajos University in Debrecen. In 1965 he left Hungary with his wife, Susan and their two daughters. He spent some time at the University of Cologne, then he got invitation from the University of Waterloo, Canada. He has been with the University of Waterloo since 1965 as Professor and (since 1969) Distinguished Professor of Mathematics (and directed its Centre for Information Theory and Qualitative Economics); since 1993 Distinguished Professor Emeritus. He had shorter time visiting appointments at 20 universities and two research institutes in North America, Europe, Australia and Africa.

His research, which is both theoretical and applied, includes functional equations and applications, in rough chronological order to nomography, webs, geometrical objects, probability theory, information measures, index numbers, group decision making, aggregation, production functions, laws of science, theory of measurement and utility theory. He is the author or co-author of 8 books, editor of two books, author or co-author of over 250 scientific papers, and editor of several journals. He founded and remains honorary editor-in-chief of the journal *Aequationes Mathematicae*, first published in 1968. Issues of the journal

1948-50-ben tanársegéd volt a Szegedi Egyetemen, 1950-52-ben tanszékvezető docens a miskolci Nehézipari Műszaki Egyetemen, majd 1952-65-ben a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetemen tanszékvezető egyetemi tanár. 1965-ben feleségével, Zsuzsával és két lányával elhagyta Magyarországot. Egy rövid ideig a Kölni Egyetemen dolgozott, majd meghívták a kanadai Waterloo Egyetemre. 1965-től professzor, 1969-től 1993-ig, nyugdíjba vonulásáig kiemelt professzor (aki vezette a Matematikai Intézet Információelméleti és Kvalitatív Gazdaságtani Központját), 1993-tól nyugdíjas kiemelt professzor emeritus. Vendégprofesszor volt Észak-Amerika, Európa, Ausztrália és Afrika 20 egyetemén és két kutató intézetében.

Elméleti és alkalmazott kutatási területe a függvényegyenletek és alkalmazásuk a kronológiától a nomográfiáig, a weben, geometriában, mérés- és információ-elméletben, valószínűség-számításban, index-számokra, csoportos döntéshozatalra, tudománytörvényekre, mérés- és haszonelméletben. Nyolc könyv, több mint 250 tudományos cikk szerzője és társszerzője, számos folyóirat szerkesztője. Alapítója és tiszteletbeli főszerkesztője az első ízben 1968-ben megjelent *Aequationes Mathematicae* folyóiratnak. 75-ik, 80-ik és 85-ik születésnapja alkalmából 1999-ben, 2005-ben és

KÜLHONI MAGYAR TUDÓSPORTRÉK

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES HUNGARIAN SCIENCE ABROAD PRESIDENTIAL COMMITTEE

III. oldal

were dedicated to Aczél in 1999, 2005, and 2010, in honour of his 75th, 80th and 85th birthdays. He would like to hope that another book by him and a coauthor, on mathematics and economics is nearing completion.

In 1962 he and the world-known professor Alexander Ostrowski were the organizers of an international conference in Oberwolfach, the first of a series of conferences held later in different places, all over the world every year (except for one) known as the International Symposium on Functional Equations (ISFE).

He is the honorary chairman of International Symposium on Functional Equations. The 38th conference was held in Noszvaj in 2000 and the 50th in Hajdúszoboszló 2012. They were organized by the Institute of Mathematics of the University of Debrecen. In 2012 Professor Aczél was given an exceptional ISFE medal for his lifetime achievement.

He is Fellow of the Royal Society of Canada, 1971 (Academy of Science) and honorary doctor of the University of Karlsruhe (in Economics), the University of Graz, the Silesian University, Katowice (in Mathematics), the University of Miskolc. In 2003 he became honorary doctor of the University of Debrecen. He was in close connection with his colleagues in Debrecen, in 1975 he published a book

2010-ben a folyóirat egy-egy száma az ő tiszteletére készült. Szeretné remélni, hogy a közeli jövőben egy társszerzővel új könyvet jelentet meg a matematika és a gazdaságtan tárgyában.

1962-ben a világhírű Alexander Ostrowski professzorral nemzetközi konferenciát szerveztek Oberwolfachban, amellyel elindították a Nemzetközi Függvényegyenletek Szimpóziumát (ISFE), a későbbiekben egy év kivételével évente a világ különböző tájain rendezték meg a konferenciát.

Tiszteletbeli elnöke a Nemzetközi Függvényegyenletek Szimpóziumának. A 28-ik konferenciát Noszvajon tartották 2000-ben, az 52-iket pedig Debrecenben. A magyarországi konferenciákat a Debreceni Egyetem Matematikai Intézete szervezte, 2012-ben Aczél professzor életművéért rendkívüli ISFE érmet vehetett át.

Tagja a Kanadai Tudományos Akadémiának (Royal Society of Canada), díszdoktor a Karlsruhei Egyetemen (gazdaságtudomány) a Grazi Egyetemen, a katowicei Szilésiai Egyetemen (matematika), a Miskolci Egyetemen. 2003ban a Debreceni Egyetem díszdoktora lett. Mindig kapcsolatban maradt a debreceni kollégákkal, 1975-ben jelent meg Daróczy Zoltánnal közös könyve, az On Measures of Information and their Characterizations. Számos debreceni

KÜLHONI MAGYAR TUDÓSPORTRÉK

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES HUNGARIAN SCIENCE ABROAD PRESIDENTIAL COMMITTEE

IV. oldal

On Measures of Information and their Characterizations with Zoltán Daróczy and invited several mathematicians to the University of Waterloo, which resulted in more than 20 publications.

In 2008 has was elected Honorary Member of the Mathematische Gesellschaft in Hamburg (the oldest, still active Mathematical Society in the world: founded in 1690) recognizing his fundamental work on the modern theory of functional equations and its applications to other branches of mathematics, to mathematical behavioural sciences, economics, theories of measurement, utility, decision and information theory.

In 1961 he was awarded the Beke Manó Medal and in 1962 the Prize of the Hungarian Academy of Sciences. His honours include the Ramon y Cajal Medal (1988) and the Kampé de Fériet Award (presented in 2004 at the International Conference on Information Processing and Management of Uncertainty in Knowledge-Based Systems).

The Aczel family believes that an investment in talented graduate students will result in far-reaching benefits for Canada at home and abroad. To this end, they have established the Susan and Janos Aczel Graduate Scholarship at the University of Waterloo.

matematikust meghívott a Waterlooi Egyetemre, a közös munka eredményeként több mint 20 közös publikáció született.

2008-ban a hamburgi Matematikai Társaság (a világ legrégebbi, 1690-ben alapított matematikai társasága) tiszteletbeli taggá választotta a függvényelméletek modern elméletének alapjait és a matematika más területeire, a magatartástudományra, a gazdaságtudományra, a mérés- és információelméletre, döntés- és haszonelméletre alkalmazása területén végzett alapvető munkájának elismeréseként.

1961-ben Beke Manó emlékdíjat, 1962-ben Akadémiai Díjat kapott. Kitüntetései között szerepel a Ramon y Cajal Érem (1988) és a Kampé de Fériet Díj (amelyet 2004-ben vet át az Információfeldolgozás és a bizonytalanság kezelése tudásalapú rendszerekben Nemzetközi Konferencián).

Az Aczél-család hisz abban, hogy a tehetséges diákok támogatása sok hasznot hoz Kanadának, az ország határain belül és kívül egyaránt. Ezért hozták létre a Waterlooi Egyetemen a Susan és János Aczél ösztöndíjat.

KÜLHONI MAGYAR TUDÓSPORTRÉK

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES HUNGARIAN SCIENCE ABROAD PRESIDENTIAL COMMITTEE

V. oldal

He was elected external member of the Hungarian Academy of Sciences in the Section of Mathematical Sciences in 1990 and read his inaugural address “Matematikai módszerek gazdasági mutatószámok szintetizálására” (Mathematical methods in synthetizing economic indices) on 26 March, 1991.

1990-ben a Magyar Tudományos Akadémia külső tagjává választották, a Matematikai Tudományok Osztályában. Székfoglaló előadását 1991. március 26-án tartotta Matematikai módszerek gazdasági mutatószámok szintetizálására címmel.

Contact:

University of Waterloo
Faculty of Mathematics,
Department of Pure Mathematics
ON N2L 3G1 Waterloo,
Kanada

Tel.: + 1 519 8884567/6846
Fax: + 1 519 7250160
E-mail: janos@aris.ss.uci.edu
jdaczal@math.uwaterloo.ca

Kapcsolat:

University of Waterloo
Faculty of Mathematics,
Department of Pure Mathematics
ON N2L 3G1 Waterloo
Kanada

Telefon: + 1 519 8884567/6846
Fax: + 1 519 7250160
E-mail: janos@aris.ss.uci.edu
jdaczal@math.uwaterloo.ca

